

WARSZAWA, WRZESIEŃ 2020

Organizacja kształcenia w nowym roku akademickim

Rekomendacje dla władz uczelni

Obecna sytuacja epidemiologiczna w Polsce sprawia, że tak jak przez ostatnie pół roku, także w roku akademickim 2020/2021 działalność dydaktyczna w uczelniach powinna być realizowana z zachowaniem aktualnie obowiązujących wymogów bezpieczeństwa sanitarnego. Zgodnie z zasadą autonomii uczelni to władze szkół wyższych podejmują ostateczne decyzje dotyczące organizacji kształcenia. Przygotowaliśmy jednak zalecenia i wskazówki, które mogą stać się punktem wyjścia do tworzenia wewnętrznych procedur. Należy pamiętać, że bezpieczeństwo studentów, doktorantów, prowadzących zajęcia i pracowników administracyjnych musi pozostać absolutnym priorytetem.

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Kształcenie stacjonarne czy zdalne?

Sposób, w jaki szkoły wyższe zorganizują kształcenie w nowym roku akademickim, **zależy w całości od władz uczelni**. To władze uczelni mają najlepsze rozeznanie w zakresie możliwości zorganizowania kształcenia zdalnego, a także wiedzę o specyfice kierunków, na których kształcenie musi odbywać się w formie tradycyjnej. Niezależnie od wybranej formy, należy pamiętać o aktualnych wymogach sanitarno-epidemiologicznych oraz o sytuacji w danym mieście i regionie – tak, aby nowy rok akademicki był dla wszystkich maksymalnie bezpieczny.

Model mieszany

Zalecany sposobem organizacji kształcenia jest model mieszany, w którym duża część zajęć wykładowych, konwersatoryjnych i seminaryjnych, a także niektóre zajęcia ćwiczeniowe i projektowe, odbywają się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Pozostałe zajęcia odbywają się natomiast w formie stacjonarnej. Pandemia koronawirusa wymaga od nas zachowania **szczególnych zasad bezpieczeństwa**. Dlatego w sytuacji, kiedy uczelnia będzie realizowała zajęcia w formie bezpośredniej, należy pamiętać o takiej organizacji, która zminimalizuje ryzyko zarażenia. - np. poprzez zmniejszenie liczebności grup, a także takie zmiany w planie zajęć, które nie pozwolą na jednoczesną kumulację zbyt dużej liczby osób.

Inauguracja roku akademickiego

Planując inaugurację roku akademickiego, trzeba pamiętać o aktualnej sytuacji epidemiologicznej w regionie – w tym obowiązujących strefach: żółtych i czerwonych. Nie ulega wątpliwości, że najlepiej byłoby znacząco ograniczyć liczbę osób, które będą brały udział w uroczystości. **Można tę ważną dla społeczności akademickiej uroczystość zorganizować w formie hybrydowej**. W trybie stacjonarnym, w zmniejszonym składzie i z zachowaniem reguł sanitarnych mogą się odbyć uroczyste posiedzenia uczelnianych senatów. W posiedzeniu stacjonarnym powinni wziąć udział przedstawiciele organów uczelni oraz immatrykulowanych studentów (za ich zgodą). Przy czym liczba uczestników posiedzenia powinna być ograniczona w taki sposób, aby zapewnić bezpieczeństwo uczestnikom. Studenci, doktoranci, pracownicy uczelni oraz zaproszeni goście powinni, w miarę możliwości technicznych, mieć możliwość uczestniczenia w inauguracji on-line.

Zajęcia laboratoryjne i kliniczne

Organizacja zajęć laboratoryjnych i klinicznych na kierunkach medycznych powinna być realizowana zgodnie z opracowanymi przez Głównego Inspektora Sanitarnego **Zaleceniami dotyczącymi zapewnienia bezpieczeństwa organizacji zajęć laboratoryjnych i klinicznych na studiach**. Dotyczą one w szczególności zasad, których wdrożenie ograniczy ryzyko zakażenia koronawirusem podczas prowadzenia zajęć. Wśród wymogów, jakie powinny być spełnione dla zapewnienia bezpieczeństwa studentów, pracowników i pacjentów, znalazły się m.in.: możliwość uczestnictwa w zajęciach tylko osób zdrowych posiadających zakryte usta i nos, zakaz przynoszenia na zajęcia zbędnych rzeczy (w tym telefonów komórkowych), konieczność korzystania tylko ze swoich przyborów (np. stetoskopów) i konieczność dezynfekcji przedmiotów wspólnych.

Praktyki zawodowe

Decyzję o formie prowadzenia praktyk zawodowych podejmują również władze uczelni. Robią to jednak w porozumieniu z pracodawcami, mając na względzie aktualną sytuację epidemiologiczną. **Ostateczna decyzja o wprowadzeniu zajęć on-line powinna być uzależniona od specyfiki kierunku studiów i praktyk**. Nie wszystkie praktyki zawodowe mogą być prowadzone w sposób zdalny. W tej sytuacji uczelnia może zaproponować inny sposób realizacji efektów uczenia się (np. zajęcia symulowane prowadzone przez kadrę akademicką albo projekty praktyczne realizowane przez studentów pod nadzorem nauczycieli akademickich) lub przeprowadzenie tych praktyk w późniejszym terminie.

Wprowadzone rozwiązania dotyczące praktyk zawodowych nie mogą jednak negatywnie wpływać na sytuację studentów. **Niedopuszczalne jest wymaganie od studentów opłaty za powtarzanie praktyk** lub wprowadzanie innych konsekwencji, np. warunkowego wpisu na kolejny rok akademicki.

Domy studenckie

Sposób funkcjonowania domów studenckich powinien być dostosowany do sytuacji, w jakiej znajduje się dana uczelnia oraz do sytuacji epidemiologicznej regionu. Aby zapewnić bezpieczeństwo i zminimalizować możliwość zarażenia studentów, a także pracowników domów studenckich, należy m.in.:

- **ograniczyć kontakt** między osobami korzystającymi z domów studenckich,
- w miarę możliwości zakwaterować studentów **w osobnych pokojach** z dostępem do węzła sanitarnego,

- **ograniczyć liczbę osób** korzystających ze wspólnych obszarów w danym czasie,
- wprowadzić **zakaz przebywania** w domach studenckich osób z zewnątrz,
- zapewnić **środki do dezynfekcji** (rekomendujemy także zapewnienie możliwości zakupu maseczek ochronnych na terenie obiektu),
- zapewnić **sprzęt i środki do codziennych prac porządkowych** (ze szczególnym uwzględnieniem bieżącej dezynfekcji powierzchni dotykowych – wind, poręczy, klamek, włączników światła, uchwytów, powierzchni płaskich, w tym blatów w pomieszczeniach kuchennych),
- wyznaczyć pomieszczenie, w którym będzie można **odizolować osobę** w przypadku stwierdzenia objawów chorobowych,
- zapewnić pracownikom domów studenckich **dostęp do środków ochrony indywidualnej** (maseczki ochronne, rękawice jednorazowe) i preparatów do dezynfekcji rąk.

Biblioteki uczelniane

Funkcjonowanie bibliotek uczelnianych w trakcie epidemii COVID-19 regulują **szczegółowe wytyczne opublikowane na stronie Ministerstwa Rozwoju**. Zgodnie z nimi, aby korzystanie z bibliotek było bezpieczne, należy pamiętać o przestrzeganiu następujących zasad:

- zachowania odpowiedniej odległości między pracownikami (min. 1,5 m),
- ograniczenia liczby pracowników korzystających jednocześnie z przestrzeni wspólnych,
- zapewnienia pracownikom w razie potrzeby środków ochrony osobistej,
- przygotowania pomieszczenia do czasowej izolacji osoby z objawami COVID-19,
- przestrzegania zasad czyszczenia i dezynfekcji powierzchni,
- ograniczenia dostępu do urządzeń aktywowanych dotykiem, a także do księgozbiorów w wolnym dostępie i katalogów kartkowych.

Wytyczne środowiskowe

Nadal pozostają aktualne rekomendacje i zalecenia opublikowane w maju tego roku: **Środowiskowe wytyczne w związku z częściowym przywracaniem działalności uczelni**. Zostały one wypracowane przez przedstawicieli środowiska akademickiego oraz skonsultowane z konferencjami rektorów oraz przedstawicielami studentów i doktorantów.